

5. Alkutuotanto Toimialaseuranta tammikuu 2023

Tutkimusyksikkö



5. Alkutuotanto

Sisällysluettelo

5.1. Maatalousalat

5.2. Metsätalous ja puunkorjuu

5.3. Metallimalmien louhinta

Alkutuotanto pitää sisällään maa- ja metsätaloutta, kaivosteollisuutta ja muuta maan tai raaka-aineiden kanssa tehtäviä töitä ja aloja.

Toimialat (TOL 2008):

TOL 1 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut

TOL 2 Metsätalous ja puunkorjuu

TOL 7 Metallimalmien louhinta

TOL 8 Muu kaivostoiminta ja louhinta

Sama virke.

TOL 0892 Turpeen nosto

TOL 81 Kiinteistön- ja maisemanhoito

Sopimusalat: Puutarha-ala, Viher- ja ympäristörakentamisala, Maaseutuelinkeinot, Turkistuotantoala, Metsäkoneala, Metsäala, Taimitarha-ala, Malmikaivokset, Bioteollisuus, Turvetuotantoala

5.1. Maatalousalat (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +30 % (Q3/2021 → Q3/2022)
- Maatalouden kriisi jatkuu eikä tilanteeseen ole löytynyt lääkkeitä.
- Maatalousyrittäjät ovat saamassa noin 120 miljoonan tukipaketin. Aiemmin puhuttiin jopa 300 miljoonan paketista. Summasta suurin osa on osoitettu lannoitteiden hinnannousun korvaamiseen. Myös sähkön hinnan nousua kompensoidaan.
- Tammikuussa sähkö on ollut ennakoitua halvempaa. Tästä syystä osa kasvihuoneviljelyksistä on otettu uudelleen käyttöön. Kasvihuoneilta on kuitenkin lomautettu yhä suuri määrä työntekijöitä.

5.2. Metsätalous ja puunkorjuu (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: ei saatavana

- Metsäteollisuuden suhdannetilanne on heikentynyt nopeasti. Sahojen tuotanto kääntyi laskuun jo aiemmin ja tammikuussa myös kartonkitehtailla on aloitettu muutosneuvotteluita.
- Metsäteollisuuden ongelmat heijastuvat puun kysyntään. Kuitenkin puun tuonnin loppuminen Venäjältä oli niin suuri muutos, että puun kysyntää voi yhä luonnehtia hyväksi.
- Myös Ruotsista puuta saattaa olla tänä vuonna vähemmän tarjolla, sillä Ruotsin metsähallitus vähentää hakkuita Pohjois-Ruotsissa. Syynä vähennykseen ovat kiistat poronhoitajien kanssa.
- Metsien hiilinielut ovat LUKE:n laskelmien mukaan supistuneet. Tämä asettaa painetta hakkuiden rajoittamiseen tulevana vuosina, mikä vähentäisi metsätalouden tuotantomäärää ja työllisyyttä.
- Hiilinielukeskustelulla saattaa olla metsätalouden kannalta myös myönteisiä puolia: paine hiilinielujen kasvattamiseen voi vähentää metsän hoitorästejä ja ylijäreitä harvennuksia.

5.3. Metallimalmien louhinta (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: -9 % (Q3/2021 → Q3/2022)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +23 % (Q3/2021 → Q3/2022)
- EU:ssa on noussut huoli harvinaisten maametallien riittävydestä. Kyseiset metallit ovat elintärkeitä vihreän siirtymän ja sähköistymisen kannalta. Tällä hetkellä EU:n koetaan olevan liian riippuvainen Kiinassa tuotetuista maametalleista.
- Suomen maaperässä on harvinaisia maametalleja, mutta yleensä hyvin pieninä pitoisuuksina.
- Savukoskelle suunnitellussa Soklin kaivoksessa on suuria määriä harvinaisia maametalleja. Tällä hetkellä selvitetään metallien hyödyntämisen kannattavuutta. Tähän asti Soklia on kehitetty fosfaattikaivoksena, mutta kaivoksen aukeamista ei ole pidetty kannattavana. Maametallien hyödyntäminen saattaa parantaa hankkeen kannattavuutta. Kaivos ei tosin ole saanut myöskään ympäristölupaa, joten avaamisen esteitä on jäljellä useampia.
- Myös Terrafamen kaivos Sotkamossa selvittää mahdollisuuksia harvinaisten maametallien talteenottoa metallien louhintaprosessin osana. Kaivoksen nykyiset tuotteet ovat nikkeli, sinkki ja uraani.

**Teollisuus
liitto**